

بیتا

باموضوع: مکتب اکوست کنت

تختیروس جامعہ شناسراستاد: سرکار خانم آریتا پور طرق

کردآوری و تنظیم: راضیه جمشیدی خانیمنز- فاطمہ ابرینز

زینب آقاگیر- زہرا بہرادی

هستی شناسی و روش شناسی :

کنت با طرح اصطلاح اثبات گرایی به جای علم گرایی معتقد بود که تمام معارف و علوم بشری به تدریج رشد کرده و کامل شده اند و به نقطه اوج خودشان یعنی اثبات گرایی رسیده اند بنابراین تجربه گرایی چیز جدا از پوزیتویسم نیست بلکه بخش از آن محسوب می شود .
بنابراین از نظر کنت علوم به صورت زیر طبقه بندی می شود :

جامعه شناسی
(پیچیده ترین)

زیست شناسی

شیمی

فیزیک

ریاضیات
(ساده ترین)

مراحل روشهای تجربی و آزمایشگاهی از نظر کنت :

۱- مشاهده (OBSERVATION)

۲- آزمایش (EXPREMENTATION)

۳- تطابق (COMPARISON)

۴- هم سنجی تاریخی (HISTORICALCOMPARISON)

توضیح مراحل روش های تجربی و آزمایشگاهی کنت :

مشاهده : رویت وقایع و شاهد و ناظر بودن بر جریان اتفاق ها و آثار و بقایای بجای مانده از رخدادهاست .

آزمایش : بعد از اینکه پدیده مورد مطالعه را مشاهده کردیم باید به بررسی و واریسی آن پردازیم ببینیم آیا آنچه را دیده ایم واقعیت دارد یا نه

تطابق : باید چندین بار آزمایش را تکرار و نتایج تمام آزمایشات را با هم مقایسه کرده و حتی با نتایجی که افراد دیگر در همان مورد خاص بدست آورده اند مقایسه نموده و دریافت که آیا عوامل دیگری از چارچوب مطالعه ما خارج مانده یا نه

هم سنجی تاریخی : یعنی اینکه نتایج آزمایشات باید در جوامع گذشته نیز مورد مطالعه قرار دهیم .

تحلیل های کنت از روش های تجربی و آزمایشی:

کنت با توجه به این مراحل به دو نوع تحلیل اشاره دارد :

تاریخی

سیستمی
(مجموعه ای و نظامی)

تحلیل سیستمی : تا سه مرحله اول (مشاهده ، آزمایش و تطابق) پیش می رود و در مرحله سوم به نتیجه می رسد در اینجا هرچه که مورد بررسی است داخل یک مجموعه قرار دارد و این مجموعه در حال سکون و آرامش مورد مطالعه قرار می گیرد .

تحلیل تاریخی: در اینجا حرکاتی از این جهان رو به رشد و تحول بررسی می شود که در این صورت باید مرحله چهارم (هم سنجی تاریخی) طی شود .

ایستایی شناسی اجتماعی :

نظریه ذوب کلی : یعنی جامعه همانند دیگ بزرگ و جوشان و افراد و گروه های مختلف عضو آن هستند و جامعه باید بین این اعضا و گروه ها یکپارچگی ایجاد کند .

عوامل اجماع اعضای جامعه از نظر کنت :

نظام تقسیم کار

زبان

دین

تشریح عوامل اجماع جامعه :

دین : یعنی قرار گیری تمام ادیان گروه های مختلف تحت یک دین جامع ، واحد و مسلط دیدگاه کنت درمورد دین: راه و روش پایه ریزی زندگی مردم براساس یک مبنای خاص (یا همان دین مدنی ، شهری یا اجتماعی)

زبان : جاری و ساری بودن و حاکمیت یک زبان واحد در سطح کلان اجتماع

نظام تقسیم کار : یعنی دستیابی به اهداف بر اساس قرارداد های اجتماعی ، که اعضا وظایفی را در جهت سلامت ، ثبات و انسجام جامعه انجام می دهند .

نکات :

کنت : ایشان به تخصص گرایی و اثراتش تاکید دارد و تخصص گرایی را عامل پیشبرد منافع شخصی و دور ماندن جامعه از اصل هضم می داند .

اصل رهبری در نظر کنت : پیروی افراد از رهبر مقتدر و قدرتمند به اداره ی بهتر امورات و تقسیم عادلانه وظایف در جامعه می انجامد و مانع هرج و مرج و زورگویی بین اعضا می شود .

مثال : زورگویی و دستور دادن برادر بزرگ به برادر کوچک در غیاب پدر ، که با حضور پدر و تقسیم کارها بین فرزندان عدالت برقرار می شود .

در جامعه کنتی : علت روی آوردن به قرار دادهای اجتماعی ترس از شرارت دیگران است و نه امورات عقلی ، عقیده ای و مسائل رشد عاطفی

قشر بندی و حکومت :

کنت جامعه را به دو قشر تقسیم می کند :

فرمان برنده

فرمان دهنده

نکته : مهمترین عامل اقتدار دولت ها و متابعت مردم از آنها در نظر کنت عبارت است از : تمایل انسانها به اطاعت و فرمان بری از رهبران با هوش و با اخلاقیات متعالی

اصل زور از دیدگاه کنت : به موضوع اعمال زور دولت برای ایجاد نظم و امنیت در کنار یک قدرت معنوی اشاره دارد که قدرت معنوی وظیفه اش مهار و تعدیل سلطه ی زور است .

پویا شناسی اجتماعی :

مبنای مطالعه در ایده آلیسم فلسفی : ایده یا ذهن می باشد . یعنی اینکه موضوعات مورد مطالعه جامعه شناسی همه ذهنی و بر اساس ذهن می باشد .

کنت از تحلیل تاریخی برای توضیح تغییر و تحول نظام اجتماعی بهره گرفته است و به ایده آلیسم روش شناختی و جامعه شناسی ذهن گرا معتقد است و نه ایده آلیسم فلسفی

جامعه شناسی ذهن گرا از نظر کنت یعنی : کیفیت ذهن بر پدیده های اجتماعی اثر دارد .

مراحل رشد تاریخی (رشد ذهنی) از نظر کنت :

دوران اثباتی

دوران فلسفی
(مابعدالطبیعی)

دوران ربانی (الاهی)

دوران ربانی یا الاهی : ناتوانی انسانهای نخستین از توضیح علل وقوع حوادث طبیعی (مثلا آتش فشانها) آنها را به نیروهای مجرد نسبت می دادند .

دوران فلسفی یا مابعدالطبیعه : توضیح علل وقوع پدیده ها با استدلال منطقی و نه روشهای تجربی – در این دوران قانون به وجود آمد که افراد موظف به اطاعت از آنند و مبنای این اطاعت احترام است و ضامن اجرای آن دولت است .

دوران اثباتی : شناخت چگونگی عملکرد نیرو ها و علل وقوع پدیده ها با مشاهده و تجربه (روشهای علمی) در این دوران بوجود آمد . مثلا کشف چگونگی باریدن باران بجای چرایی بارش باران